

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת לך-לך

הגיליון השבועי לכל יהודי 879

י"ב במרחשוון התשס"ד
(7.11.03)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

סיום בירושלים

במוצאי שבת זו, פרשת לך-לך, תהיה אי"ה בירושלים סעודת מלווה-מלכה חגיגית לציון סיום הרמב"ם. האירוע יהיה באולמי היכלי השמחה (הפצדי), רח' ירמיהו 27, בשעה 8 בערב, בהשתתפות אדמו"רים, רבנים וראשי-ישיבות. אורח-הכבוד הוא הרב יהודה-לייב גרונר, מזכירו של הרבי מליובאוויטש.

רבנים למען פולארד

הוועד הציבורי למען פולארד יזום כינוס רבנים ותפילה המונית למען שחרורו. על הקריאה חתומים עשרות רבנים נודעים ברחבי הארץ. האירוע יהיה אי"ה ביום ראשון, כ"א במרחשוון, בשעה 2:00 אחה"צ, בישיבת הכותל בירושלים, ובמהלכו תהיה תפילה ברחבת הכותל המערבי, למען פולארד וכל השבויים והנעדרים. טל' 02-6513947.

לדעת ולהאמין

ילדים אוהבים לחקור את העולם שסביבנו, אולם הספרים שהיו קיימים בעבר לא תאמו תמיד את ההשקפה היהודית. הוצאת פלדהיים מגישה את **לדעת**, מאת מיכל שטיין, ספר צבעוני ומהודר המעניק לילדים הבנה בתופעות טבע וסודות המכשור המתקדם, בשפה קולחת ובדיוק מדעי, ובציון נפלאות הבורא. טל' 02-6513947.

חדש בחזנות

תקליטור ביכורים של חזן ומוזיקאי צעיר ומבטיח הופיע בימים אלה. עזי שוורץ, מאלוף-שבות שבגוש-עציון, ומקהלת אור חדש מגישים אחד-עשר פרקי-חזנות ישנים וחדשים, בהפקת נועם הפקות. טל' 02-5374144.

זמני השבוע

יְוֹשֵׁלִים ת"א	חִיפָה	בִּארְשֵׁב	אֵילַת	נִירְזִיק	
6:28	4:27	4:28	4:14	4:24	4:10
7:29	5:27	5:25	5:22	5:24	5:22
פֶּקֶס: 03-9606169					
אינטרנט: www.chabad.org.il					
דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il					
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות					
נא לשמור על קדושת הגיליון					

לך-לך לארצך ולמולדתך

עלינו להבין את יעדי הטרור ולהגיב בדיוק בכיוון ההפוך. אם מטרתו לגרום להחלשת ההיאחזות היהודית בארץ-ישראל, צריך להגיב בחיזוקה ובהעמקתה

ודאי שאיש מאחינו היהודים אינו רוצה לשתף-פעולה עם ארגוני הטרור, אבל כל מי שקורא לפניו יישובים עושה זאת בפועל, גם אם אין זו כוונתו. קל לנו לתאר בדמיונו את ראשי המחבלים יושבים בקיניהם, מקשיבים לקולות, קוראים את המאמרים בעיתונות הישראלית, ומחככים את ידיהם בהנאה. הם השיגו את מטרתם.

התגובה צריכה להיות הפוכה לחלוטין. עלינו להבין את יעדי הטרור ולהגיב בדיוק בכיוון ההפוך. אם מטרתו לגרום להחלשת ההיאחזות היהודית בארץ-ישראל, צריך להגיב בחיזוקה ובהעמקתה. אם יעדיו הם להחליש את רוח העם, ראוי להפגין עוצמה ועוז-רוח. אם שאיפתו היא לעורר בתוכנו מחלוקת ופירוד-לבבות, יש להשיב בביצור האחדות ובהתייצבות כאיש אחד מול הטרור ומחולליו.

תודה לנצרים

חשוב לזכור, כי היישוב נצרים הוקם על-ידי ממשלת המערך, בשנת תשל"ב (1972). הוא היה חלק מתפיסה כוללת, שראתה צורך ביטחוני חיוני לבתר את רצועת עזה באמצעות יישובים יהודיים, כדי שהרצועה לא תהיה גוש אחד רצוף של התיישבות ערבית. מומחי ביטחון השמיעו בימים האלה את דעתם על נחיצותה הביטחונית של נצרים, כדי להשיג שליטה על המתרחש בגמל עזה ולממן עוד אינטרסים חיוניים.

תושבי נצרים נשלחו אפוא לשבת דווקא בנקודה הזאת, כדי להגן על צורכי הביטחון. לא החיילים נשלחו לשם בשביל היישוב, אלא היישוב נקבע שם כדי להבטיח את ביטחון כולנו. תושבי נצרים חיים במסירות-נפש עילאית, גדלים ומתחזקים, ואפילו מבחינה כלכלית הם סיפור הצלחה חסרת-תקדים.

ראוי שהעם כולו יבטא את הערכתו לתושבי נצרים ויניף על נס את נחישותם ועוצמת אמונתם. הם ממשיכי של אברהם אבינו, ההולכים "אל הארץ אשר אראך" ונאחזים בה.

לפני כארבעת-אלפים שנה קיבל היהודי הראשון, אברהם אבינו, את הציווי מהקב"ה: "לך-לך מארצך וממולדתך ומבית-אביך אל הארץ אשר אראך". כך מתחיל סיפור השתרשותו של העם היהודי בארץ-ישראל. בסיפור הזה היו הרבה עליות ומורדות, גלויות ושיבה אל הארץ, אבל הציווי האלוקי לאברהם מסמך בעבורנו את הדרך — אנחנו צריכים להיות כל הזמן בתהליך של הליכה לארץ-ישראל והעמקת אחיזתנו בה.

יש עמים ששיבתם על אדמתם טבעית ומובנת מאליה. לנו אין היא טבעית. בכל ההיסטוריה היהודית, ההיאחזות בארץ הייתה כרוכה במאבק. העם היהודי נדרש לנחישות, אורך-רוח, אמונה איתנה ואהבה גדולה לארץ שהנחילנו בורא העולם בעצמו.

עידוד הטרור

לצערנו, חלקים בעם-ישראל התעייפו. הם אינם מוכנים עוד להתאמץ ולהקריב. הם רוצים שקט, ואם להשגתו צריך לוותר ולסגת — הם מוכנים גם לכך. חבל שאין הם מבינים, שזו בדיוק הנקודה שמצפים לה אויבינו. זוהי נקודת השבירה, שממנה, כך הם מקווים, יהיה אפשר לדחוק את רגלינו עד לסילוקנו מהארץ כולה.

בשבוע שעבר ראינו חולשה זו במלוא כיעורה. חדירת המחבל לבסיס צה"ל בנצרים גרמה לתגובה המבישה של קריאות לפינוי היישוב. המתנגדים לכך טענו שיהיה בזה משום פרס לטרור, אולם לאמיתו של דבר משמעות הקריאות הללו חמורה בהרבה. אין זה רק פרס, אלא סיוע ממשי לטרור והגשמת מטרתו.

לטרור מטרה ברורה — להכאיב לנו, לזרוע בתוכנו פירוד ומחלוקת, לעודד את קולות הכניעה והייאוש. הניסיונות לפגוע בנצרים וביישובים נוספים בשטחי יש"ע ונעדו ליצור דעת-קהל נגד הישיבה במקומות האלה, במגמה לדחוק את רגלינו משם. כל מי שקם לאחר ההתקפה הרצחנית וקרא לפנות את היישוב — עשה בדיוק את מה שהמרצחים ציפו לו.

השמחה בפרשת לך-לך

כלל וכלל אל האלוקות האין-סופית.

התגלות האין-סוף

עם המילה נתעלה אברהם אבינו לדרגה עליונה לאין-ערוך. את המילה הוא קיים לא מתוך הכרתו האנושית, כנבוא שהגיע להכרה באלוקות, אלא על-פי ציווי ה'. כאן נוצר חיבור בין אברהם לקב"ה, חיבור שנעשה בכוחו של הקב"ה, וממילא הוא מרים את האדם לדרגה שונה לחלוטין.

משום כך קשורה המילה ללידה: כשם שתינוק שנולד הוא יצירה חדשה והתגלות כוחו האין-סופי של הקב"ה למטה, כך המילה היא התגלות של כוח אלוקי שלמעלה מגדרי הבריאה, שהאדם מגיע אליו רק על-ידי קיום ציווי ה'.

על-כן גדלה השמחה לאחר פרשת לך-לך, ושמחה זו מלווה אותנו לאורך כל פרשיות התורה.

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 22)

ה שבוע של פרשת לך-לך הוא שבוע שמח. בכל יום מימי השבוע אנו חיים עם אברהם אבינו, היהודי הראשון. אברהם הוא גם הראשון שפתח את צינור מסירות-הנפש והנחילה לדורותיו, לכל בני-ישראל.

במובן זה יש יתרון ומעלה לאברהם אף על יצחק ויעקב. הללו הם בבחינת אבות לצאצאיהם בלבד, ואילו אברהם הוא אב לכל בני ובנות ישראל, אפילו הגרים, שאינם צאצאי אברהם יצחק ויעקב. זאת, משום שאברהם הוא אביהם של כל הגרים, בהיותו ראשון המתגיירים והמתמסרים לעבודת ה'.

אבי הגרים

זה היסוד לתשובתו המפורסמת של הרמב"ם, שגם הגרים יכולים לומר "לאבותינו". גם הם נחשבים בני אברהם, משום שאברהם הוא אב לכל גר שמתגייר.

על-כן גם כוח מסירות-הנפש של אברהם אבינו מוענק לכל בני-ישראל, אף הגרים. גם

הם נדרשים לעסוק בקיום התורה והמצוות בכל התקיפות והנחישות, אף כשיש צורך במסירות-נפש.

זו מעלתה של פרשת לך-לך, שבה אנו חיים עם אברהם אבינו, אביה של מסירות-הנפש היהודית.

עבודת הנבראים

השבוע שלאחר מכן צריך להיות שמח ביתר שאת, שכן אז אנו קוראים על אברהם אבינו כפי שנתעלה למדרגה גבוהה לאין-ערוך, על-ידי המילה. גם קודם המילה היה אברהם אבינו בעל דרגה עליונה ביותר, והגיע לרמה גבוהה מאוד של הכרה באלוקות, אבל המילה הגביהה אותו לדרגה גבוהה לאין-ערוך ממש.

דרגתו של אברהם אבינו קודם המילה הייתה השיא שאלינו מסוגל נבוא להגיע. אברהם אבינו קודם המילה מייצג את השלמות של עבודת הנבראים, כפי שהיא מצד עצמה. אולם מכיוון שהאדם הנבוא מוגבל, ממילא גם העלייה שלו מוגבלת ואינה מתקרבת

מן המעייין

נושא השבוע: פרנסה

אמרת השבוע

בלי שאלות

רבי מאיר מפרמישלן היה עני מרוד. כל פרוטה שנפלה לידו היה מחלק מיד לצדקה. פעם אחת באה אליו אישה מרומניה וביקשה ברכה לילדים. הצדיק בירכה והברכה נתקיימה. שיגרה האישה אל הצדיק שלוש-מאות דינרים, לאות תודה והוקרה. אמר הצדיק: "וכי פוקד עקרות אני? וכי צדיק אני?", והורה להחזיר לשולחת את כספה.

ראו זאת בני-הבית ופניהם נפלו. הם קיוו שהכסף הזה יאפשר להם לצאת מהרוחק. התחילו להתווכח עם רבי מאיר והוחלט להביא את השאלה לפני בית-דין. דן בית-הדין בשאלה והחליט שאין בזה כל חשש והכסף נתון לצדיק במתנה גמורה.

בכל-זאת אמר רבי מאיר שרצונו לשאול בעצת אשתו. אמרה הרבנית: "הלוא אתה נוהג שלא לאכול מ'שאלה' שהורה בה חכם". ושלח רבי מאיר את הכסף בחזרה.

מרויחים כאשר מתנהגים כפי שיהודי צריך להתנהג – תפילה בציבור, שמירת שבת בהידור, כשרות בהשגחה גדולה, וחינוך הבנים אצל מלמדים יראי-שמים.

(היום יום)

ההתחממות אינן מועילות

את השכל יש להכניס בידעית התורה, ואין להתעמק יותר מדי בענייני פרנסה. לכן פעמים אנו רואים שמי שאינו בר-שכל, שאינו מכניס הרבה שכל בענייני פרנסה, מצליח; ואילו בעל-שכל, המשקיע את כל שכלו בענייני פרנסה, אינו מצליח.

(לקוטי תורה)

יותר מדי – מזיק

הברכה וההצלחה באות מלמעלה, ומה שמוטל עלינו הוא לעשות 'לבוש' ו'כלי' לברכה זו. מי שמרבה להתחכם בענייני פרנסה, למה הוא דומה, לאדם שתופר לעצמו לבוש ארוך מדי, שהבגד גורם לו למעוד ולפיול.

(לקוטי תורה)

מתנה והלוואה

בברכת המזון אנו מבקשים: "ונא אל תצריכנו... לא לידי מתנת בשר-רודם ולא לידי הלוואתם". "מתנת" היא לשון יחיד, ואילו "הלוואתם" לשון רבים. לפי שעל מתנה ונדבה אנו מבקשים שלא נזדקק חלילה אף ליחיד, אבל הלוואה נזקק לעיתים אף העשיר, לצורך עסקיו. כאן הבקשה היא, שאם נצטרך הלוואה, שנשיגנה מיד, ולא ניאלץ לכתת את רגלינו מזה לזה כדי להשיגה.

(שיחת חכמים)

מעט דבש, הרבה עוקץ

להיות נצרך בפרנסה לבשר-רודם, הרי זה כמו לבקש דבש מדבורה: עד שאתה מקבל ממנה את מעט הדבש, אתה חשוף לעקיצתה.

(רבי נפתלי מרופשיץ)

ברכת ה' היא העיקר

המאמץ הגדול ביותר לא יפיק רווח אפילו של סנט אחד יותר ממה שקבע הקב"ה. צריך לעשות כל שנחוץ לצורך הפרנסה, אך עשייה זו טפלה לעיקר, שהוא ברכת ה'. ברכה זו

מי ראוי למי

השעה הייתה שעת בוקר מוקדמת מאוד. תושבי יאמפולה נמו את שנתם. מחוץ לביתו של רב העיר, הגאון רבי יחזקאל לנדא (בעל ה'נודע ביהודה'), המתינה כרכרה רתומה לשני סוסים. רבי יחזקאל וחתנו הנאמן ר' יוסף יצאו בלאט מן הבית ועלו על הכרכרה. "לפראג!", הורה רבי יחזקאל לעגלון.

לאווירת החשאיות שאפפה את הנסיעה היו שתי סיבות, שהן כשני צדדים לאותו מטבע – אחת, כדי שבני יאמפולה לא ידעו על היציאה מעירם; ושנייה, כדי שבני פראג לא יידעו על הכניסה לעירם.

הדבר אירע בחורף תקט"ו. קהילת פראג המעטירה שיגרה אל רב העיר יאמפולה הזמנה לשבת על כס הרבנות בעירה. ההצעה דיברה אל ליבו של רבי יחזקאל, אך אף שהחליט להיענות לה ביקש לעמוד מקרוב על אופי העיר ויושביה. לכן סבר רבי יחזקאל כי מוטב לו לבקר בה כאלמוני, וגם לא להסב דאגה מיותרת לבני יאמפולה.

כעבור זמן הגיעו ליעדם. רבי יחזקאל הורה לעגלון למצוא אכסניה צנועה בפאתי פראג, כדי שזהותם לא תיחשף. התפללו השניים שחרית, סעדו סעודת בוקר ומיד שקעו בלימוד.

לעת צהריים פנה רבי יחזקאל אל חתנו: "צא-נא, ר' יוסף, לעיר ותור אותה למעני; הלוא לשם כך באנו לכאן. פקח עיניך לראות אם יראי-שמים תושביה, או חלילה פרוקי-עול. הטה אוזניך לשמוע אם יודעי-ספר האנשים או שמה בורים ועמי-הארצות הם."

נתהרהר קמעו רבי יחזקאל והוסיף: "אין כוונתי שתלך אל יושבי בית-המדרש, שכן אלה בודאי יראים ושלמים והוגים בתורה. בדוק דווקא בקרב תושבי העיר הפשוטים; בין אנשי העמל, המתפרנסים מיגיע-כפיהם. מהם נוכל לעמוד על טיבה של העיר."

יצא ר' יוסף למלא את שליחות חותנו. התהלך ברחובות העיר, מחפש הזדמנות להתודע לאנשיה. אלא שהכול נחפזו לענייניהם הדחופים והוא לא הצליח לפתח שיחה עם איש.

בינתיים נטו צללי ערב וחשכה ירדה על רחובות הגטו היהודי של פראג. ר' יוסף התהלך מכאן לשם, מתוסכל מאי-הצלחתו למלא את השליחות שהטיל עליו חותנו.

להזדרז לעשות

ניסיון העקדה, שאברהם אבינו עקד את יצחק בנו והיה מוכן להעלותו קרבן לה', הוא סמל ומופת למסירות-הנפש היהודית. אנחנו משבחים ומהללים את מסירות-נפש של אברהם אבינו, ועד שזו הזכות הגדולה שעליה נשען עם-ישראל כל הדורות, ואנו מזכירים זכות זו בכל שעה שאנו מבקשים לעורר את רחמינו של הקב"ה. ונשאלת השאלה: במה נתייחד אברהם אבינו, הלוא אחריו היו אינ-ספור יהודים, ובהם אנשים פשוטים בתכלית, שהקב"ה לא דיבר עמם, ואף-על-פי-כן מסרו נפשם בפועל על קידוש השם?!

על שאלה זו ניתנו כמה וכמה תשובות. אחת התשובות, שנותן רבנו הזקן בספר התניא (איגרת הקודש סימן כא) היא, שמעלתו הגדולה של אברהם אבינו נעוצה בזריזות: "כי העקדה עצמה אינה נחשבת כל-כך לניסיון גדול, לערך מעלת אברהם אבינו עליו השלום, בשגם כי ה' דיבר בו, קח-נא את בנך... רק שאברהם אבינו עליו השלום עשה זאת בזריזות נפלאה, להראות שמחתו וחפצו למלאות רצונו ו לעשות נחת-רוח ליוצרו". ולכן "זריזותה דאברהם אבינו עליו השלום היא העומדת לעד לנו ולבנינו עד עולם".

"זריז בכל ענייניו"

במקום אחר מבאר רבנו הזקן (תניא פרק כו) כי הזריזות היא תנאי הכרחי במלחמת היצר, ובלעדיה ינוצח האדם בנקל: "בניצחון היצר אי-אפשר לנצח בעצלות וכבדות... כי-אם בזריזות, הנמשכת משמחה".

תכונת הזריזות היא אחת משבע תכונות בעבודת ה', שרבי זוסיא מאניפולי למד מן הגנב: א) הצנע לכת, ב) מעמיד עצמו בסכנה, ג) דבר קטן חשוב כדבר גדול, ד) עמל בטרחה גדולה, ה) זריזות, ו) בוטח ומקווה, ז) אם לא הצליח בפעם הראשונה – חוזר ומנסה פעמים רבות (היום יום ג באייר).

תלמיד ישיבה אחד, שסבל ממידת ההתרשלות שהשתרשה אצלו, כתב על כך לאדמו"ר הרי"צ וביקש את עצתו. תשובתו של הרבי: "מידה זו, כמו שאר מידות לא-טובות, צריכים להעבירה מכול וכול. ואופן העברתה הוא בהתגברות המידה ההפכית – הזריזות, להיות זריז בכל ענייניו. ההתחלה היא בקבלת-עול, להשגיח על עצמו כמו על זולתו, ובמשך הזמן, הנה הרגילות מסייעתו" (איגרות-קודש אדמו"ר הרי"צ כרך ה, עמ' שצד).

באיגרת אחרת הוא כותב (איגרות-קודש אדמו"ר הרי"צ כרך י, עמ' כז): "ההצלחה בלימוד תלויה, במידה ידועה, בלימוד מתוך זריזות, ולהיות בשמחה ולא בהתרשלות. ואתה, התגבר על טבעך, טבע ההתרשלות, ולמד בחיות!".

יקרה היא הזריזות

בקרב חסידים היה שגור הפתגם: "פיקח – עושה מיד; טיפש – דוחה למחר" (ספר השיחות תש"ב עמ' 117).

הרבי מליובאוויטש נשאל כיצד רוכשים את מידת הזריזות. והשיב (איגרות-קודש כרך יב, עמ' שלו): "ילמוד שער הייחוד והאמונה, ולאחרי זה יתבונן בהאמור בטור אורח-חיים בתחילתו: 'אינו דומה ישיבת אדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כמו שהוא לפני מלך גדול'. לאחרי התבוננות בזה פעם אחת שעה ארוכה, הרי בכל פעם שיהיה צריך לחיזוק הזריזות, יזכיר לעצמו התבוננות זו, ראשי-פרקים שלה, ובלשון רבנו הזקן בסידורו בתחילתו: 'ועל-ידי זה יזכור את ה' הניצב עליו ויקום (מרשלנותו) בזריזות'".

חז"ל מדברים בשבחם של ישראל, שהביאו את כל הדרוש למלאכת המשכן בשני ימים (יא-יב בתשרי). שואל על כך הרבי: איזו תועלת הייתה במהירות זו, והלוא מלאכת המשכן נסתיימה בכ"ה בכסלו, וגם אז לא הוקם המשכן מיד, אלא עד ראש-חודש ניסן?! אלא נמצאנו למדים מכאן כמה יקרה מידת הזריזות (איגרות-קודש כרך ב, עמ' קפה).

חייט הוא. "שומע אתה, הירש'לז", פנה המוזג אל החייט, "תמיהה גדולה היא בעיניי על הרמב"ם בפרק א מהלכות גולה ואבדה, האומר דברים הנראים סותרים את הגמרא שלמדנו בשיעורו של ר' אברהם!". וכך, בעודו ממלא את כוסו של החייט, התפתחה בין השניים שיחה תורנית ערה.

לפתע הבחין באור הבוקע מבית-מוזיגה. אולי מכאן תצמח ישועתי, קיווה. נכנס פנימה והזמין לעצמו כוסית משקה, כדרך המקום. הוציא ספר קטן מחיקו והחל ללעלע בו, בעוד עיניו בולשות לצדדים. כעבור רגע נכנס לבית-המוזיגה יהודי שחזותו החיצונית העידה עליו כי

אדם נוסף, לייב שמו, שאף הוא נראה כבעל-מלאכה בסוף יום עמל, הצטרף עד מהרה לדין וחיווה את דעתו בסוגיה הנדונה. אחרים מיושבי בית-המוזיגה לא נשארו אדישים לוויכוח המתלהט והצטרפו אליו גם-כן.

ר' יוסף, שישב כל העת מן הצד, שמר על שתיקה והוסיף לעקוב אחר הנעשה – ממתין לראות איך ייפול דבר.

"רבותי!", קרא לפתע אחד מבני החבורה, "עוד מעט יבוא יענקל', שומר הלילה של הגטו. מובטחני בו שידע להכריע בוויכוח".

כעבור כמה דקות נכנס פנימה איש גבה-קומה. עיני כול הופנו אליו. לר' יוסף לא היה ספק – זה יענקל', שומר הלילה.

יענקל' הזמין לעצמו כוס משקה גדולה. בידך 'שהכול' בקול רם, עצם את עיניו לרגע ולאחר מכן פתחן וביקש מהמתווכחים להרצות את דבריהם. הקשיב יענקל' לדברים בריכוז. לאחר מכן, בקול שקט ובוטח, החל להשליט סדר בדברים; הפריד בין הדברים, דקדק בפרטים, העמיד את דברי הרמב"ם על מכוונם ועקר מן היסוד כל אפשרות לסתירה מהגמרא. יושבי בית-המוזיגה הביטו ביענקל' בהערצה.

כעת ידע ר' יוסף כי יכול הוא לשוב אל חותנו ובפיו תיאור נאמן של יהודי פראג הפשוטים – "אנשי העמל המתפרנסים מיגיע-כפיהם".

עם שובו לאכסניה סיפר לחותנו דברים כהווייתם. רבי יחזקאל הקשיב לדברים בפנים נוהרות. "אכן, לא הייתה הפרזה בתיאורה של פראג באוזני", הפטיר.

אולם כעבור שעה קלה של הרהורים שינה לפתע רבי יחזקאל את טעמו ואמר: "הנה כייכן, כעת כבר ברור לי מעל כל ספק כי עיר ראויה היא פראג. אלא שעתה נשאלת שאלה הפוכה – האומנם ראוי אני לפראג? עיר שאפילו בעלי-המלאכה שלה אנשי-תורה מובהקים הם, ייתכן כי זכאים הם לרב בעל שיעור-קומה אמיתי?!"

למחרת בבוקר נפגש רבי יחזקאל עם פרנסי העיר. אלה נדהמו כשנודע להם כי יממה תמיתה שהה הגאון בעירם והם לא ידעו כלל. העלה לפניהם רבי יחזקאל את תהיותיו בדבר התאמתו לכהן כרב העיר.

התפעלו הפרנסים מן הענווה הכנה של מי שגאונותו בתורה נודעה בכל רחבי העולם היהודי. רק לאחר שפרנסי העיר הרבו עליו הפצרות באומרים כי אין מתאים וראוי ממנו לפראג – ניאות רבי יחזקאל לכהונה.

קרוב לארבעים שנה כיהן ה'נודע ביהודה' ברבנות פראג, עד פטירתו (בשנת תקנ"ג).

נציפייה לנאורה "אמר רבי אלעזר בר-אבינא: אם ראתי מלכיות מתגרות אלו באלו, צפה לרגלו של משיח. תדע שכן, שהרי בימי אברהם, על-ידי שנתגרו המלכיות אלו באלו, באה הגאולה לאברהם" (בראשית רבה פרשה מב)

כל מילה – מילה

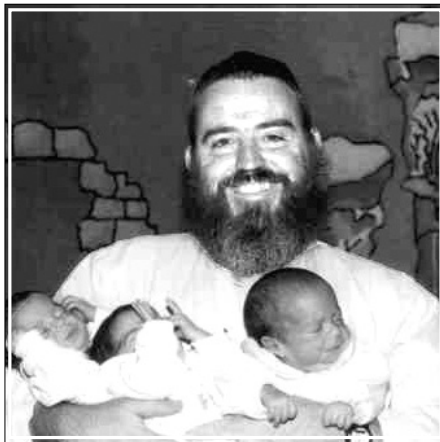
את עוצמת הרגשות שיש במעמד כזה. הילד, כמובן, נקרא על שם אביו. ויש גם מקרים משמחים יותר. למשל, ברית המילה שביצע לא-מכבר באשקלון, לשלישיית בנים (בתמונה). "למול שלושה אחים בזה אחר זה – זה מאורע יוצא-דופן אפילו למוהל ותיק".

שינויי הדורות

הרב פליישמן כבר מל תינוקות באיטליה, בברזיל ובקזחסטאן. "לפעמים מדובר באנשים בעלי-אמצעים שקיבלו המלצה על מוהל מסוים ובעקבותיה החליטו כי הוא שימול את בנם. אך יש גם ארצות שבהן פשוט אין מוהל ומוכרחים להטיס לשם מוהל מבחוץ".

כך אירע לפני כארבעה חודשים, כאשר נולד בן לבת ולחתנו, הרב יחזקאל והגב' חנה ליפשיץ, המשמשים שליחי חב"ד בנפאל. הסב המאושר טס לשם, כמובן, כדי לערוך את הברית. בעוד ימים אחדים יצא הרב פליישמן לתאילנד, למול את בנו של יהודי מקומי.

הרב פליישמן רואה במו-עיניו את שינויי הדורות: "לפני עשרים-שלושים שנה, הייתי מזדמן הרבה לבריות שבהן שומר מצוות וכל צאצאיו כבר לא. באחרונה אני נתקל יותר ויותר בתופעה הפוכה – הסב איננו שומר מצוות ואילו בניו, הורי התינוק, הם בעלי-תשובה".

פליישמן. מה מוהל צריך לדעת

ברית לשלישייה

לפני זמן-מה הגיע לברית באחד הקיבוצים. אבי התינוק סירב להתעטף בטלית, לחבוש כיפה או לשתף פעולה בכל צורה שהיא. "עשה את שלך ולך", זרק לעברו בקוצר-רוח. הרב פליישמן שאל את האב בשקט: "אתה ממנה אותי לשליח שלך?". כשענה בחיוב, ביצע לבדו גם את הפעולות המוטלות על האב.

יש בריתות מרגשות במיוחד: "אתמול מלתי בבית תינוק שנולד לאם במצב סוציאלי קשה מאוד. לאחרונה גם ערכתי ברית לילד שאביו נהרג בתאונת-דרכים כמה שבועות לפני שנולד. קשה אפילו לתאר

מ אז כריתת הברית בין הקב"ה לאברהם אבינו, ברית מילה היא הסמל היהודי המובהק ביותר. אפילו מי שמגדירים עצמם 'חילונים גמורים' אינם מוותרים עליו. הרב מנחם פליישמן, מוהל ותיק והמפקח על המוהלים באזור המרכז מטעם הרבנות הראשית, יכול להעיד על כך. יום-יום הוא מל ילדים להורים מכל העדות, הדעות והסוגים; בעיר, בכפר ובקיבוץ.

כבר עשרים ושבע שנים הוא עוסק באומנות המילה. אלפי תינוקות נימולו תחת ידיו. בתפקידו הוא גם מסמיך (או דוחה) מועמדים למוהלים. תהליך ההסמכה כולל לימודים מקיפים, בקיאות הלכתית, לימוד פרק ברפואה ומבחן מעשי.

אזעקה באמצע הברית

"התכונות הנדרשות ממוהל הן זוג ידיים טובות, שיקול דעת נכון, קור-רוח והרבה סבלנות ונועם", מונה הרב פליישמן. "המוהל עשוי להיקלע למצבי-חירום ועליו לדעת להיחלץ מהם. צריך גם לזכור כי זה אירוע מרגש מאוד ורובי מותח נפשי, לפחות למקצת הסובבים את התינוק".

במרוצת השנים התמודד הרב פליישמן עם מצבים מגוונים כל-כך, עד שככל הנראה יהיה קשה להפתיעו. במלחמת-המפרץ הראשונה, למשל, ערך ברית שבעיצומה החלה לייילל צפירת האזעקה, וההורים התעקשו להכניס את הרך הנימול לממ"ט. הטיפול בתינוק הופסק ונמשך רק לאחר צפירת ההרגעה.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

סנדק בברית-מילה

שאלה: מה חשיבותו של סנדק בברית-מילה?

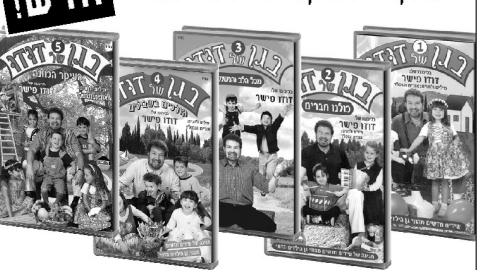
תשובה: מנהג ישראל, שאם אבי הבן אינו אוזח את התינוק על ברכיו בשעת המילה, הוא מכבד בכך אדם אחר, והוא הנקרא 'סנדק' [=פטרון ופרקליט]. "יש לאדם לחזור ולהדר אחר מוהל ובעל-ברית היותר טוב וצדיק", שהרי הוא יושב אצל אליהו הנביא, מלאך הברית.

לסנדק זו זכות גדולה: "נוהגים להדר אחר מצווה זו" (ואפילו לקנותה בתשלום). הסנדק מסייע למילה והוא בכלל המצווה, ולא עוד אלא שנחשב כמקטיר קטורת-על-גבי המזבח [ולכן זו סוגלה לאריכות ימים], ורגליו הן כמזבח, ולכן יפה כוחו מכוח המוהל להקדימו לעלייה לתורה (ביום המילה, אם הוא חל בימי הקריאה).

במקור הייתה הבאת התינוק מאימו ("קוואטר" בלשון אשכנז) חלק ממצוות הסנדק, שאשתו הייתה מביאה אליו את התינוק לכבוד הברית. בדורות האחרונים חילקו את המצווה לשניים, ומכבדים זוג אחר להיות "קוואטר".

חדש! המתנה המושלמת לילדים!

בגן של דודו - בכיכובו של דודו פישר עולם מלא אמונה ותוכן, בהפקה מוסיקלית מרהיבה!

לרגל יציאת **בגן של דודו 5** הקלטת החמישית בסדרה האהובה והאיכותית, **מבצע מיוחד על כל קלטות הסידרה!** לפרטים טל: 1-700-704-120

ניתן להשיג בקלטות וידאו, D.V.D, תקליטורי וקלטות שגוע ו C.D.R לצבייה במחשב.

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם ייראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): "יודיקה", 03-9606120